

Kinnermäen ystävien vuoden 2010 kesämatka Karjalaan

Kinnermäen ystävien vuoden 2010 kesämatkalla kiersimme kaupunkeja, kävimme luostareissa ja tutustuimme Karjalan kyliin, luontoon ja kulttuuriin. Saimme tuntumaa Laatokan ja Äänisen seutujen suuriin vesiin ja metsiin, aunukselaiseen peltolakeuteen ja jokiasutukseen, kaupunkien ja valtateiden nykyaikaan sekä lopulla matkaa paikalliseen kyläelämään Kinnermäessä. Kaikki tämä oli virikkeenä osallisten rakentaa omaa suhdettaan Karjalaan. Puurakennusperinnöltään säilyneet kylät ja kylätsasounat, luontoretket ja elämykset savusaunasta ovat erityistä sisältöä, minkä yhdistyksemme voi tällaisella matkalla tarjota.

Kinnermäen ystävien kesämatka herätti kiinnostuksen Oulussa jo etukäteen. Toimittaja Minna Kurvinen otsikoi sanomalehti Kalevassa julkaistun artikkelinsa: "Laatokan Karjala kiinnostaa Oulussa" (13.7.2010, s.4). Artikkelissa esiteltiin matkaohjelmaamme ja pohdittiin, onko monipuolisuus sen vetovoimaisuuden salaisuus. Myös karjalaiseen perinteeseen liittyvä toiminta, kuten mahdollisuus osallistua savusaunan lämmitykseen, tulivat artikkelissa esiin. Matkalla havaitsimme, esimerkiksi Valamossa, että matkailualalla Karjalan tasavallassa on nyt hiljaisempaa kuin ennen. Silti yhdistyksemme matkalle eivät kaikki halukkaat mahtuneet mukaan. Toteutamme pienimuotoista kylämatkailua, pienillä busseilla, joten ryhmää ei voi kasvattaa yli tällä matkalla olleiden kahdenkymmenen hengen. Monipuolinen matkaohjelma houkutteli nyt mukaan mahdollisimman suuren ryhmän Karjalasta kiinnostuneita.

Matka alkoi tiistaina ja rajan ylitys Niiralan ja Värtsilän kohdalta sujui joustavasti, ei tarvinnut edes matkatavaroita kantaa tullin läpi. Ensimmäinen matkakohteemme oli Ruskealan marmorilouhoksen luontopuisto. Vuonna 1766 löydetystä louhoksesta on otettu runsaskalkkista kirjavajuovaista marmorista rakennuskiviksi, muun muassa Pietariin, Sortavalan ja Valamoon. Louhos on hylätty 1900-luvulla ja sen kaivannot on päästetty täyttymään vedellä. Alueen ympäri on tehty luontoreitti ja louhoksessa voi myös soudella veneellä. Marmorikallioiden reunoilta oli kiehtovaa katsella alas, kun valkoharmaat seinämät kuvastuivat veden pintaan tai varjokohdissa näkyivät syvälle, ja tarkkailla miten vesilintujen oranssinpunaiset räpylät potkivat veden alla. Illaksi saavuimme Sortavalan ja yöpyminen oli uudessa Kaunis-hotellissa, aivan sataman vieressä. Illalla oli aikaa kierrellä kaupungilla. Sortavalassa on paljon kiinnostavaa arkkitehtuuria. Vuonna 2002 kaupungissa on luetteloitu olevan 88 suojeltua arkkitehtuurin muistomerkkiä ja 124 suojeltavaksi esitettyä rakennuskohdetta. Hyvänä esimerkkinä rakennuskannan kerroksisuudesta on aivan keskustassa, Karjalankadun varrella sijaitseva Seurahuone. Se on aluksi ollut puinen rakennus, mikä on vuosisadan vaihteessa purettu ja tilalle on, vuonna 1908, rakennettu arkkitehti Onni Tarjanteen suunnittelema, kansallisromanttista tyyliä edustanut kivirakennus. Sekin on parin vuosikymmenen päästä purettu lähes kokonaan, laajennuksen ja juhlahuoneiston rakentamisen alta. Vuonna 1939 rakennettu laajennus on nykyisin palautettu lähes valmistumisensa aikaiseen asuun. Se on hyvä esimerkki suomalaisesta 1930-luvun lopun funktionalismista ja Erkki Huttusen arkkitehtuurista. Seminaarinkadulla, Karjalankadun länsipuolen toista kaupunginosaa, oli punaisen auringonlaskun aikaan rauhallista kierrellä kohteita; luterilainen kirkko, raatihuone (arkkitehti Sjöström, 1885) sekä pääosin matalasta puisesta rakennuskannasta erottuvat, Kisamäelle rakennetut lyseo ja tyttökoulu (arkkitehti Ahrenberg, 1911).

Toisena matkapäivänä olimme pitkään Sortavalassa ja mahdollisuus oli myös Valamon retkeen. Jotka siihen osallistuivat, kiiruhtivat aamulla aikaisin kantosiipialukseen. Laatokka on suuri vesi. Sen rannat katoavat horisonttiin. On sanottu, että kaikki Suomen järvet mahtuisivat Laatokkaan.

Laatokan rannattomalla selällä kiitäessä tekee mieli tuo uskoa. Oppaanamme Valamossa oli risteilylaivan kapteenin vaimo. Hän kertoi meille hauskaasti sekä kohteesta että oppaiden asumisesta siellä ja matkailun kehittymisestä. Uusi vaihe on, että saarelle on rakennettu lisää hotellitasoista majoitusta ja siellä saa nykyisin myydä myös alkoholia. Pääkohteen, Kristuksen kirkastumisen kirkon, jälkeen kävimme Niikkanen sataman kautta Ylösnousemuksen skiitalla. Sinne oli lahjoitettu uusi posliininen ikonostaasi. Ateriointi samassa ruokalassa saarella asuvien käsityöläisten ja muiden kesätyöntekijöiden kanssa sekä slaavilaisen kirkkolaulun konsertti olivat sekä elämyksiä meille että osa kehittyvää ja matkailijoita palvelevaa toimintaa, mitä Valamossa jo osataan. Nyt luostarisaarella oli melko hiljaista. Satojen metrien kauppakojujen rivistö laiturin rannalla olivat vailla asiakkaita. Meille kävi kaupaksi ainakin museosta muutama vihreä muki ja rannalta pitkälippainen hellelakki.

Sortavalasta matkamme jatkui kohti Aunusta. Etukäteen olimme suunnitelleet pistäytyvämmme vanhan Suomen rajan tuntumassa sijainneissa kylissä, Orusjärven tsasounalla asti. Salmin seudun soratiet tiedettiin huonokuntoisiksi ja rajaseudun kylät sotien jälkeen jo melkein kaikki hävinneiksi. Kormiliston (*Karmelitsa*) kylässä olisi ollut vanhoja rakennuksia jäljellä, mutta sinne ei kulkemaltamme tieltä päässyt, vaan mahdollisesti Tulemajärveltä, Koivuselän kautta. Orusjärvelle olisi autonkuljettajamme mukaan voitu ajaa, mutta luovuimme ajatuksesta, sillä Valamon retken jälkeen helteinen päivä oli jo pitkällä, Laatokan rannan öljysoratiekin oli huonokuntoinen ja matkaa Aunuksen lyydiläiskylään paljon ajettavana. Salmen seudun vanhasta asutuksesta on koottu monipuoliset kotisivut, missä niihin voi käydä milloin vain tutustumassa, mutta omaa paikan kokemusta ei mikään korvaa ja näistä maisemista sitä ei tällä kertaa saatu. Seuraavilla matkoilla yritämme uudelleen. Laatokan rantatie on hieno, matkalla näkee tummanharmaita kalliorantoja ja rannatonta ulappaa. Uimaan teki monen mieli ja hyvä hiekkaranta tuli vastaan, missä voitiin pysäyttää auto ja pulahtaa virkistävään veteen. Aunuksen (*Olonets*) laakeat niityt ja hiljaa virtaava Aunuksenjoki (*Olonki*) houkutteli lähestymään kaupunkia varovasti ja poikkeamaan sivutielle. Helteisen päivän iltana rantakylät monine alkuperäisinä säilyneine karjalaistaloineen ja rannalla touhuavine asukkaineen olivat ehyt ja elävä, tyyneen jokeen peilautuva idylli.

Iltamyöhällä saavuimme Suuri Selkään. Se on nauhamaisesti maisemaharjuun rakentunut, kolmenkymmenen kahdeksan alkuperäisenä säilyneen karjalaistalon kylä. Iltapala maistui ja sen jälkeen meille oli kolme savusaunaa lämmitettynä. Olimme yötä eri taloissa, Aunuksen museon omistamassa karjalaistalossa ja kylämatkailua harjoittelevan perheen vieraina. Seuraavana päivänä oli opastettu kyläkierto, oppaanamme Aunuksen museon johtaja Natalia V Nikolaeva. Saimme kuulla, että rakennusten suojelu ei etene ja kylämatkailukin on vaikeuksissa, koska viranomaisilta ei tule apua eivätkä paikalliset asukkaat oikein innostu kylämatkailijoita majoittamaan ja ruokkimaan. Tekee mieli kuitenkin uskoa, että nämä asiat Suuri Selässäkin edistyvät, sillä Natalia V Nikolaeva kuuluu niihin nuoriin vahvoihin Karjalan naisiin, jota eivät hellitä vaikeuksia kohdatessaan, vaan määrätietoisesti edistävät tärkeiksi kokemiaan asioita. ”Viljaa ja ristejä. Se on Aunus”, totesi Olavi Paavolainen sotapäiväkirjansa ”Synkkä yksinpuhelu I-II” (WSOY, 1946) yhdessä kuvatekstissä. Kyseisessä kuvassa näkyy ehyenä, nyt jo erittäin huonoon kuntoon päästetty, Suuri Selän vanhan kalmiston tsasouna ja avara peltomaisema. Mielestäni tässä kylässä on, perinteisen karjalaisen puukylän autenttisena edustajana, potentiaalia ainakin asumiseen ja kylämatkailuun, korjattuna ja elävänä säilytettynä vaikka UNESCO:n maailmanperintökohteeksi.

Torstiaamuna lähdimme Suuri Selän kyläkierron jälkeen kohti Petroskoita. Pysähdyimme alkumatkasta vuonna 1506 perustettua (perimätiedon mukaan jo paljon aikaisemmin) Pyhittäjä

Aleksanteri Syväriläisen luostaria katsomaan. Se sijaitsee *Roshinskoje*-järven rannalla, Syvärinkylässä (*Staraja Sloboda*), noin 40 km päässä Aunuksesta etelään ja noin 20 km päässä Lotinapellon kaupungista. Pyhän kolminaisuuden luostarissa on säilynyt alkuperäisiä freskoja, joissa muinaisten kirkkomaalareiden voimakkaita helvetti- ja taivaskuvauksia. Aleksanteri Syväriläisen pyhäinjäännökset on palautettu Kristuksen kirkastumisen kirkkoon vuonna 1998 ja ne olivat siellä nyt esillä yleisölle. Pyhäinjäännöksistä jäi muistikuvana mieleen lakanoiden laskosten välistä esiin pilkistävä sormi. Luostarialue on vuodesta 1997 alkaen kuulunut Venäjän ortodoksiselle kirkolle, mistä on alkanut alueen elvyttäminen. Rakennukset on pääosin jo korjattu, itäisen puolen pitkään mielisairaana pidettyä muurirakennusta kunnostettiin parhaillaan majoitustiloiksi. Pyhän kolminaisuuden luostari autenttisine freskoineen on alueen alkuperäisimpänä säilynyttä osaa. Luostarin kunnostetut rakennukset, sisältä ja ulkoa puhtaan valkoisiksi käsitellyt, turkoosiksi maalattuine ulkokattoineen, hohtavat uutuuttaan. Sisätiloissa lattiat pinnoitettiin uusittu sileällä kiiltävällä marmorilaatoituksella ja sisustukset ovat asetelmallisia, ikoneita myöten lähes kaikki uusia. Oppaat kertovat menneistä tapahtumista ja ihmeistä. Nykyistä luostaria vaivaa korjausten jälkeen patinan puute. Aleksanteri Syväriläisen luostaria pyhäinjäännöksineen kehitetään menneisyyttä hyödyntäen ja tulevaisuutta rakentaen, koko Luoteis-Venäjällä merkittävänä pyhiinvaellus- ja matkailukohteena.

Ruokailimme luostarin jälkeen Aunuksessa, paikallisten suosimassa Stolovajassa. Ruoka oli hyvää ja edullista. On sääli, että tällainen hyvä perinteinen neuvostoliittolainen kansanravintolaperinne Aunuksestakin todennäköisesti kohta katoaa, kuten lähes kaikkialla muualla on jo tapahtunut. Seurasi pitkä ajo Murmansk-Pietari -valtatieta Petroskoihin. Valtatien varrella olisi ollut vielä yksi kiinnostava luostarikohde, Vasjärven viime vuosina korjattu naisluostari (*Interposelok*), mutta sekin sijaitsee melko huonokuntoisen soratien päässä ja helteistä kyytiä Petroskoihin oli jäljellä monta tuntia, joten jätimme tämän kohteen seuraavaan kertaan. Petroskoissa meille oli kahdeksi yöksi varattuna keskustasta hotelli Severnajan (*Pohjola*) kolmas kerros. Tämä oli matkamme ohjelmasta vapaa kaupunkilomailun osuus ja kukin vietti sen omien mieltymystensä mukaan. Tutustuimme kaupunkiin omatoimisesti ja mahdollisuus oli käydä myös kantosiipialusristeilyllä Kizhin saaren valtaisien pyöröhirsikirkkojen ja muiden museorakennusten maailmanperintökohteessa. Minulle Petroskoi kaupunkina on: rautatieasemalta alkavaa *Prospekt Leninan* pääkatua kohti Äänistä laskeutuva, erityisesti kesäisessä vihreydessään romanttinen, pieni venäläinen yliopistokaupunki. Toinen mielenkiintoinen reitti on kävellä *Prospekt Karl Marksaa* pitkin; lähtien Leninin patsaan juurelta ja tuntemattoman sotilaan muistomerkiltä, jossa palaa ikuinen kaasutuli, kohti Kirovin teatterin aukiota, josta myös laskeudutaan kohti satamaa ja Äänisen rannan vilkasta rantabulevardia. *Karl Marks* -kadun toinen puoli on tiukkarajaista kaupunkiseinämää pienine risteysaukioineen ja toisella puolella on puistomainen vihreä laakso, laskeutuen rinteinä vanhalle tehdasalueelle ja sen läpi virtaavalle *Lososinka*-joelle. Tällä kertaa minulla oli aikaa käydä Karjalan tasavallan taidemuseossa, mikä sijaitsee teatteriaukion reunalla, *Karl Marks* -kadun varrella. Katsoin kaikki näyttelyt ja viimeksi hienon ikoninäyttelyn, missä myös Kinnermäen tsasounan vanha ikoni on restauroituna esillä pysyvässä näyttelyssä.

Matkaoppaiden mukaan Petroskoi on Karjalan tasavallan paras herkuttelukaupunki. Hotelli Severnajan aamupala oli kaukana vanhan ajan pelkistetystä kattauksesta; tattaripuurosta, munasta, juustovoileivästä ja teekupillisesta. Seisova pöytä oli eurooppalaisen runsas ja monipuolinen. Päivällä kokeilimme paikallisten suosimia katukahviloita. Akvarel, Kivaz ja Dejavu löytyivät kaikki edellä kuvaamani pääkatujen varrelta ja tarjosivat ystävällisen palvelun ja monipuoliset listat pieneen nälkään ja janoon. Myös jäätelön valmistuksessa on Petroskoissa

vanha italialainen perinne ja annokset ovat kuppiloissa tosi hyviä. Helteiden jatkuessa vahvempaa ruokailua kaipasi vasta illan viilentyessä. Tällä kertaa kokeilimme ensimmäisenä iltana hotelli Maskin vieressä olevaa ravintolaa. Sen terassi on satamaterminaaliin johtavan tien varrella, joten katuviliniä voi sivusta seurata. Paikan ruokalista oli monipuolinen, grillatut lampaankoivet ja grillipihvit maistuvia ja iltakävelyllä sataman rantaan oli lyhyt matka. Toisena iltana kokeilimme Äänisen rannalle pystytetyn Otto Ville Kuusisen patsaan takana olevan virastorakennuksen alakerran Le Parisienne -ravintolaa. Paikan ruokalistalta löytyi runsas valikoima sekä venäläistä että kansainvälistä ruokaa, pizzasta sushiin. Itse kokeilin alkupalaksi punaista kaviaaria sisältäviä pieniä piirakkapusseja ja pääruoaksi katkarapupizzaa. Hyviä annoksia näytti muillekin tulevan ja erityinen kiitos kuuluu pöytäseuruettamme palvellelle Aleksandrille, joka puhui vain venäjää, mutta toimitti kaikki annokset hyvin, lopuksi myös tilaamani vaniljajäätelön kahveineen, ystävällisesti ja viivyttelämättä.

Lauantaina lähdimme Petroskoista kohti Kinnermäkeä. Matkalla pysähdyimme Mangan tsasounaa katsomaan. Se on vuosia sitten kunnostettu ja muistuttaa läheisesti Kinnermäen tsasounaa. Kinnermäen tsasounassa on joskus ollut samankaltainen kellotorni, mutta Stalinin aikaan se on purettu ja kellot viety pois. Avaimet haettiin kylän reunassa asuvalta pariskunnalta ja sitten kiivettiin jyrkkää mäkeä ylös mäellä seisovalle tsasounalle. Ylhäältä katsoen, nykyisessä Mangan kylässä on muutamia perinteisiä hirsitaloja jäljellä, joitain korjailtu ja uuttakin rakennettu. Jonkun parhaiten säilyneistä taloista voisi vielä ennallistaen korjaamalla pelastaa. Kylän kuvauksellinen sijainti järven rannalla, maantien mutkassa, on viehättävä. Päätien varren kyläkohteena Mangassa ja sen tsasounassa olisi vetovoimaa; pienimuotoista matkailua ajatellen toimisi vaikkapa kahvila, siinä näyttely ja informaatiota sekä muutama yösija saunomisineen. Seuraava kohteemme oli Kotchuran tsasouna, Nuosjärven (*Kroshnozero*) seudulla. Järven rannalla on ollut monta perinteistä karjalaista kylää tai taloryhmää, vanhoilta nimiltään esimerkiksi Piiroinniemi, Kiiskeinniemi, Kotsuri (*Kotchura*) ja Holma. Pieni tsasouna on viehättävästi vanhentunut ja varovaisesti kunnostettu. Sen ympäriltä löytyy vieläkin vanhoja hautaristejä. Sisäänkäyntiporttina pyhän alueen rajalla on koristeellinen harjakattoinen hirsikehä. Se on harvinaisuudessaan arvokas perinnerakennelma paikalla, mistä avautuu kaunis näkymä sekä mennessä tsasounalle päin että sieltä palatessa. Kävelin myös vähän matkaa tsasounan takaa lähtevää rantapolkua. Löysin pienen mukavan hiekkarannan sekä polun varrelta lepikosta vanhan muistokiven ja sen edessä ruosteisen kypärän. Muistokivessä oli vuoden 1919- tapahtumiin viittaava teksti, mutta minulle muistamisen kohde jäi tällä kertaa epäselväksi.

Kinnermäellä asukkaat halusivat meidät lujasti ja lämpimästi tervetulleiksi. Meidät majoitettiin Kuznetsovan ja Davidovien perinteisiin karjalaistaloihin sekä livvikoiden kulttuurin paikalliskeskukseksi kunnostettuun Vokulovien taloon. Muutama yösija oli myös entisen Puavilan talon paikalle rakennetussa uudessa Gokkoevien talossa. Kinnermäessä oli mahdollisuus muutamaksi päiväksi rauhoittua viettämään elämää karjalaisessa kylässä. Kyläkiertoon järjestettiin heti aluksi ja myöhemmin jokaisella oli mahdollisuus kaikessa rauhassa katsoa Vokulovien talon pysyvät näyttelyt; Kinnermäen elämästä ennen ja nyt sekä Raimo Ahosen valokuvanäyttely kylästä, sen asukkaista ja ystävästä. Matkailupalveluihin Kinnermäessä kuuluvat kesämatkoillamme myös täysihoidotiset ruokailut Kalmykovien talon saraihin tehdyssä ravintolassa sekä joka ilta saunat erikseen miehille ja naisille, vuoroin vanhassa ja vuoroin uudessa savusaunassa. Mahdollisuus olisi myös opetella itse lämmittämään savusaunaa tai viettää nuotioiltoja laavulla. Tällä kertaa istuimme iltoja Vokulovien talon sisätiloissa. Toinen ryhmä viihtyi seurapelien parissa, toinen luki ääneen satukirjoja ja karjalaisia kansan viisauksia. Nuotioilta, elokuussa kaskaiden sirtystä

kuunnellen tai syyskuussa tähtitaivasta katsellen, kuuluisi Kinnermäessä kokea. Helteellä ja kuivalla emme nyt sytytelleet tulia uuden savusaunan laavulle, vaan tyydyimme yhteen nuotiokahviteluun Vieljärven rannalla. Luontokokemukset ovat tärkeä osa matkojamme. Luontoretkillä ja kylä kierrellessä liikumme paljon jalkaisin. Tällä kertaa kävimme Pannilassa, mikä sijaitsee melko lähellä Kinnermäkeä, mutta siellä ei ole aikaisemmin käyty, sillä tiet ovat olleet liian huonossa kunnossa ajaa ja etäisyys kävelemällä kovin pitkä. Vanhan Pannilan taloja ja saunoja asutetaan nykyisin lähinnä kesäisin. Nämä asutukset maisemaharjuilla ja metsälampien rannoilla ovat pieniä paratiiseja, mutta huonokuntoiset tiet ja syrjäisyys rajoittavat rakennusten korjaamista ja nykykäyttöä. Metsäteitä kävellessä voi näillä seuduilla vielä nähdä vanhoja niittyjä, monimuotoista luontoa ja nuuhkia puhtaan luonnon raikkaita tuoksua.

Kinnermäkeä on suojeltu ja kylämatkailua kehitetty jo kaksitoista vuotta. Yhteistyö viranomaisten, paikallishallintojen ja asukkaiden välillä on sujunut hyvin. Yhdessä asukkaiden, hallintojen sekä Muistomerkkien suojelun ja käytön valtion komitean kanssa on Kinnermäelle ja sieltä Vieljärven rantaan johtavalle luontopolulle laadittu suojelukaava, missä annetaan yksityiskohtaisia ohjeita rakennusten ja maiseman suojeluun. Valitettavasti tätä suunnitelmaa ei ole vahvistettu virallisesti ja kaikkia sitovaksi suojelukaavaksi. Uhkana on, että metsiä aletaan hakata kylän ympäriltä ja rakennuksia aletaan korjata nykymateriaaleilla, ympäröivään rakennuskantaan sopimattomasti, kyläkuvan eheyttä rikkovasti. Naapurikylillä on tullut muodiksi asentaa vanhojen harmaantuneiden pyöröhiiristen talojen ulkoseiniin ja kattoihin värikkäitä muovipinnoitettuja peltejä sekä vaihtaa vanhoja puuikkunoita alumiinisiksi. Kaikkia näitä uusia materiaaleja saa nykyisin läheisestä Vieljärven kaupasta. Tähän mennessä vain yhdessä Kinnermäen talossa on alettu kengittää asuinrakennusta lahonsuoja-aineella käsitellyllä puulla ja peltiäkin on vaarassa tulla julkisivuihin. Muissa taloissa on ymmärretty tärkeäksi korjauksissa säilyttää kylän yhtenäisyys. Laatokan Karjala -säätio on myös tehnyt asukkaille selväksi, että Kinnermäki on suojelukylä ja uutta voidaan rakentaa vain perinteiseen tapaan. Yksikin ristiriitainen kohde rikkoo kylän nykyisen eheyden ja sen erityinen arvokkuus kylämatkailun kohteena menetetään. Kesämatkallamme havaitsimme lisäksi, että Vieljärven rannalle johtavan luontopolun varteen oli ilmestynyt rajamerkkejä, mitkä viittaavat metsänhakkuisiin. Metsänhakkuita on ennenkin ollut tällä seudulla, mutta ei vielä näin lähellä kylää ja luontopolkua. Kinnermäen ystävät ry ja Karjalan kulttuuriperintö -säätio (*Karelian heritage foundation* entinen Laatokan Karjala -säätio) laativat ja allekirjoittivat Karjalan tasavallan uudelle päämiehelle Andrei Vitaljevits Nelidoville vetoamuksen, missä todettiin yhteinen huoli nykyisestä kehityksestä ja pyydettiin, että hän edistäisi suojelukaavan vahvistamista ja vaikuttaisi, että metsänhakkuisista pidättäydyttäisiin kylän ja luontopolun läheisyydessä. Vetoamuksen juhlallinen allekirjoitus suoritettiin kesämatkamme päätteeksi järjestetyssä kyläjuhlassa ja kirje päätettiin lähettää tiedoksi myös Karjalan tasavallan kulttuuriministeriölle, Muistomerkkien suojelun ja käytön valtionkomitealle, Kansallisen politiikan ministeriölle, Metsäkombinaateista vastaavalle ministeriölle ja Prääsän piirihallinnolle.

Matkamme osui kesän helteisimpään aikaan. Kuumuus varmaankin rasitti kaikkia, mutta ryhmämme yhteishenki säilyi hyvänä. Olga Gokkoeva koordinoi yhdistyksemme puolesta matkan toteutuksen, hän sopi kohteet ja majoitukset sekä oli tulkkina, oppaana ja ilon tartuttajana. Kiitos turvallisesta kuljetuksesta matkan eri käännteissä kuuluu autoilija Anatoli Klepkinille. Kinnermäen ystävyyskylässä Suuri Selässä Aunuksen museon johtaja Natalia V. Nikolaeva järjesti meille savusaunat, kantoi vedet, huolehti majoituksesta, esitteli kylän ja kertoi lähteeseen tehdyn kaivon äärellä veteen liittyvistä perinteistä. Nadezhda Kalmykova, yhdessä miehensä Igorin, poikiensa ja sukulaistyttöjensä kanssa, järjestivät Kinnermäessä mukavat majoitukset, ruokailut, savusaunat

sekä paikallista kulttuuriohjelmaa. Julia Tolmacheva ja miehensä Dima lauloivat meille karjalaisia lauluja, soittivat huilua ja harmonikkaa; Julia ja Dima ovat tuttuja esiintyjiä aikaisemmilta matkoilta. Heidän ohjelmistonsa oli uudistunut, mutta vetosi jälleen korkeatasoisena ja tunteisiimme. Myös paikalliset perinteisen laulun taitajat Vieljärveltä ja Haukiniemeltä, sekä nuoret laulajattaret Alina ja Julia, esiintyivät meille. Oli mukava nähdä kuinka lauluperinteet livvikoiden asuinseuduilla vielä elävät ja saavat uusia tulkitsijoita. Esitysten lopuksi tartuimme kädestä käteen ja liityimme yhteisiin kisoihin ja piirileikkeihin. Kiitos onnistuneesta reissusta kuuluu kaikille osallisille ja matkalla olleille.

Oulussa, 17. 8. 2010

Kari Niskasaari